

**PROGRAM
OCHRONY ŚRODOWISKA
dla Gminy Malechowo**
w powiecie sławieńskim

Autorzy:

mgr inż. Mirosława Hałuzo
inż. Grażyna Kubicz
mgr Małgorzata Szadkowska - Izydorek
mgr Hanna Wojcieszuk
mgr inż. Krzysztof Wojcieszuk

grafika: Barbara Brokos
Grażyna Radziszewska

Malechowo, kwiecień 2004

SPIS TREŚCI

Rozdział 1

Informacje ogólne

1. Podstawa prawna opracowaniastr. 4
2. Cel opracowaniastr. 4
3. Przedmiot, zakres i metoda opracowaniastr. 4

Rozdział 2

Podstawowe uwarunkowania dla programu

1. Polityka ekologiczna państwastr. 5
2. Uwarunkowania wynikające z integracji europejskiejstr. 7
3. Program ochrony środowiska dla województwa zachodniopomorskiegostr. 7
4. Program ochrony środowiska dla powiatu sławieńskiego.....str. 10

Rozdział 3

Diagnoza stanu środowiska gminy

1. Wstęp i ogólne informacje o gminie
 - 1.1. Położenie geograficznestr. 12
 - 1.2. Powierzchnia, ludność i struktura osadniczastr. 12
 - 1.3. Dominujące formy gospodarowaniastr. 13
2. Charakterystyka i ocena zasobów oraz walorów środowiska przyrodniczego gminy
 - 2.1. Krótka charakterystyka elementów środowiska gminy
 - 2.1.1. Budowa geologicznastr. 13
 - 2.1.2. Rzeźba terenu i jej przekształcenia.....str. 14
 - 2.1.3. Warunki klimatycznestr. 15
 - 2.1.4. Wody powierzchniowestr. 15
 - 2.1.5. Wody podziemnestr. 16
 - 2.1.6. Glebystr. 18
 - 2.1.7. Szata roślinna i fauna gminy.....str. 18
 - 2.2. Ocena dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych
 - 2.2.1. Formy prawnej ochrony przyrody i ochrona gatunkowa roślin i zwierzątstr. 20
 - 2.2.2. Główne formy użytkowania terenustr. 23
 - 2.2.3. Lasystr. 24
 - 2.2.4. Zasoby kopalinstr. 24
 - 2.2.5. Zasoby energii odnawialnejstr. 25
 - 2.2.6. Zieleń urządzonej i chronione walory kulturowestr. 25
 - 2.3. Ocena zasobów i walorów środowiska gminystr. 26
3. Stan środowiska gminy i źródła jego przeobrażeń
 - 3.1. Czystość powietrza atmosferycznego i przyczyny zmian jego jakościstr. 27
 - 3.2. Klimat akustycznystr. 28
 - 3.3. Pola elektromagnetycznestr. 28
 - 3.4. Czystość wód powierzchniowych i jakość wód podziemnychstr. 28
 - 3.5. Gospodarka wodno – ściekowa w gminiestr. 32
 - 3.6. Gospodarka odpadamistr. 34
 - 3.7. Przeobrażenia glebstr. 35
 - 3.8. Zmiany zachodzące w szacie roślinnejstr. 35
 - 3.9. Tereny o obniżonych walorach estetyczno-widokowych krajobrazustr. 36
 - 3.10. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.....str. 37
 - 3.11. Synteza danych o stanie przeobrażeń środowiska przyrodniczego gminy ..str. 38
 - 3.12. Ocena stanu przeobrażeń środowiska przez mieszkańców gminystr. 38

Rozdział 4

Ograniczenia i szanse rozwoju gminy wynikające z istniejących zasobów i walorów oraz stanu środowiska przyrodniczego.....str. 39

Rozdział 5

Dotychczasowa realizacja zadań w zakresie ochrony i kształtowania środowiska w gminie.....str. 41

Rozdział 6

Projekt systemu działań dla poprawy stanu środowiska gminy.

1. Zadania gminy w sferze ochrony środowiska, wynikające z przepisów prawastr. 42
2. Cele i zadania
 - 2.1 Perspektywiczne – do realizacji po roku 2010str. 49
 - 2.2 Średnioterminowe – do realizacji w okresie 2007 – 2010str. 50
 - 2.3 Krótkoterminowe (priorytetowe) – do realizacji w okresie 2003 – 2006str. 50
3. Zadania służące realizacji poszczególnych celów wraz z określeniem szacunkowych kosztów.....str. 50
4. Priorytety ekologiczne gminy w opinii mieszkańcówstr. 56

Rozdział 7

Projekt systemu zarządzania programem

1. Instrumenty zarządzania środowiskiem
 - 1.1. Instrumenty prawnestr. 56
 - 1.2. Instrumenty ekonomiczne i społecznestr. 57
2. Zasady zarządzania programem.....str. 57
3. Możliwości finansowe realizacji Programu
 - 3.1. Prognoza możliwości finansowych budżetu gminystr. 58
 - 3.2. Dotacje, środki pomocowe, kredyty i środki komercyjnestr. 60
4. Wskaźniki zaawansowania realizacji celów Programustr. 65
5. Jednostki uczestniczące w realizacji programustr. 66

Wykaz materiałów źródłowychstr.67

Streszczenie w języku niespecjalistycznymstr.68

Rozdział I

Informacje ogólne

1. Podstawa prawna opracowania

Do sporządzenia w terminie do 30.06.2004 gminnych programów ochrony środowiska, których częścią są gminne plany gospodarki odpadami, obligują władze gmin: Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001 Nr 62 poz. 627 z późn. zm.) w art. 17 p.1 oraz Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 o odpadach (Dz. U. z 2001 Nr 62 poz. 628 z późn. zm.) w art. 14 p. 1-3,

Program Ochrony Środowiska dla gminy Malechowo, którego załącznikiem jest Plan Gospodarki Odpadami obowiązuje na lata 2004 – 2006 i uwzględnia perspektywę 2007 – 2010. Przepis art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązuje Wójta Gminy do sporządzania co 2 lata sprawozdania z wykonania programu i przedstawiania go Radzie Gminy.

2. Cel opracowania

Program, którego opracowanie realizuje obowiązek ustawowy, jest dokumentem wspomagającym proces decyzyjny i aktywne zarządzanie środowiskiem, w celu wprowadzenia na obszarze gminy ładu ekologicznego. Celem Programu jest więc wskazanie perspektywy do 2010 roku oraz uzgodnienie kompleksu zintegrowanych działań w latach 2004 - 2006, niezbędnych do zapewnienia mieszkańcom stałej poprawy warunków życia w środowisku, a także - poprzez oszczędne korzystanie z zasobów przyrodniczych - pozostawienie ich przyszłym pokoleniom, w stanie gwarantującym dalszy zrównoważony rozwój.

3. Przedmiot, zakres i metoda opracowania

Program obejmuje – jako punkt wyjścia - szczegółową inwentaryzację stanu zasobów i ocenę przeobrażeń środowiska przyrodniczego gminy w zakresie elementów przyrody nieożywionej i ożywionej, obszarów objętych i wnioskowanych do objęcia ochroną prawną oraz analizę ograniczeń i szans rozwoju, wynikających ze środowiska przyrodniczego. W programie opisano dotychczasowe działania podejmowane przez samorząd i podmioty gospodarcze, w zakresie poprawy stanu środowiska i ochrony jego zasobów.

W programie wzięto pod uwagę uwarunkowania wynikające z przepisów prawa, polityki ekologicznej państwa oraz procesu dostosowawczego do przepisów, norm i procedur obowiązujących w Unii Europejskiej. Program jest spójny z ustaleniami Strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego, Planu zagospodarowania przestrzennego województwa i Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu sławieńskiego oraz Programu ochrony środowiska powiatu sławieńskiego.

W programie wykorzystano przesądzenia i koncepcje zawarte w obowiązujących w gminie dokumentach strategicznych i planistycznych, a także przygotowanych koncepcjach - projektując spójny system gminnej ochrony środowiska, na który składają się: cele obowiązujące w okresie do 2010 roku, przedsięwzięcia przewidziane do realizacji na lata 2004 - 2006, proponowana koordynacja zarządzania programem oraz orientacyjna wartość nakładów wraz z prognozą możliwości finansowych ich realizacji.

Program formułowany był przy szerokim udziale społecznym. O przystąpieniu do jego sporządzenia, zawiadomione zostały instytucje administracyjne działające w sferze ochrony środowiska, mające właściwość terytorialną na obszarze gminy, największe przedsiębiorstwa korzystające ze środowiska, związki samorządowe, ośrodki edukacji ekologicznej oraz stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Uzyskiwano informacje nie tylko ze źródeł publikowanych i ogólnodostępnych, ale także bezpośrednio w instytucjach i przedsiębiorstwach oraz w trakcie odbywanych wizji lokalnych.

W Malechowie 31 maja 2004 szczegółowo omówiono założenia i treść programu z radnymi, sołtysami i przedstawicielami instytucji gminnych.

Program, w trakcie przygotowania, został przedstawiony do zaopiniowania władzom samorządowym gminy, które - w imieniu reprezentowanej wspólnoty samorządowej mieszkańców - dokonały wartościowania i hierarchii problemów oraz zasadności proponowanych celów i zadań.

Program przygotowano w oparciu o przepisy ustawy Prawo Ochrony Środowiska oraz wytyczne przygotowane w Ministerstwie Środowiska, a także z wykorzystaniem „Poradnika do gminnego programu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska”, autorstwa M. Kistowskiego i W. Staszka, wydanego przez Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku w 1999 roku.

Do programu wykonano analizy graficzne w skali 1 : 200 000, obrazujące niektóre opisane w nim zagadnienia.

Programowi towarzyszy – jako osobny dokument - plan gospodarki odpadami, w którym zawarta została całość związanych z tą problematyką zagadnień.

Rozdział II

Podstawowe uwarunkowania dla programu

1. Polityka ekologiczna państwa

Jako jedno z podstawowych uwarunkowań formułowania niniejszego programu przyjęte zostały zasady realizacji polityki ekologicznej, cele i zadania ujęte w dokumencie "II Polityka Ekologiczna Państwa" przyjętym przez Sejm RP w sierpniu 2001 roku, "Programie wykonawczym do II PEP na lata 2002 - 2010" oraz w dostosowanej do wymagań ustawy "Prawo ochrony środowiska", nowo opracowanej "Polityce ekologicznej państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 -2010".

Zasadom polityki ekologicznej państwa podlega również polityka ochrony środowiska realizowana w jednostkach samorządu terytorialnego. Nadrzędną wśród nich jest zasada zrównoważonego rozwoju, na którą składają się zasady elementarne, takie, jak :

- ✓ Zasada równego dostępu do środowiska przyrodniczego – nakazująca zapewnienie jednakowej możliwości korzystania ze środowiska obecnie żyjącym i przyszłym pokoleniom, wszystkim mieszkańcom bez względu na odległość od wartościowych zasobów środowiska oraz wprowadzająca równowagę szans pomiędzy przyrodą i człowiekiem, jako jej elementem.
- ✓ Zasada przezorności – która nakazuje rozwiązywanie problemów ekologicznych już wtedy, gdy pojawia się uzasadnione prawdopodobieństwo ich wystąpienia, nie zaś po ich udokumentowaniu, czy nawet zaistnieniu.
- ✓ Zasada prewencji - która zakłada, że przeciwdziałanie negatywnym skutkom działalności człowieka dla środowiska naturalnego, musi być podejmowane już na etapie planowania przedsięwzięć.
- ✓ Zasada „zanieczyszczający płaci” – która nakłada pełną odpowiedzialność – w tym materialną – za skutki zanieczyszczenia środowiska i stwarzania innych zagrożeń na ich sprawcę.
- ✓ Zasada uspołecznienia polityki ekologicznej – która nakazuje stwarzać warunki do udziału obywateli w procesie decyzyjnym, przy jednoczesnym rozwoju edukacji ekologicznej, rozbudzaniu świadomości ekologicznej oraz kształtowaniu nowej etyki zachowań wobec środowiska naturalnego.
- ✓ Zasada integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi - nakazująca uwzględnienie w politykach sektorowych celów ekologicznych, na równi z celami gospodarczymi i społecznymi.
- ✓ Zasada regionalizacji - oznaczającą m.in. transgraniczne koordynowanie polityki regionalnej z regionalnymi ekosystemami w Europie (np. Morze Bałtyckie i strefy przybrzeżne, doliny i obszary wodno-błotne, szczególnie w strefach przygranicznych).
- ✓ Zasada subsydiarności - oznaczającą przekazywanie części kompetencji i uprawnień decyzyjnych (w tym przypadku dotyczących ochrony środowiska) na najniższy szczebel regionalny lub lokalny, na którym może zostać skutecznie i efektywnie rozwiązany.
- ✓ Zasada skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej - oznaczająca potrzebę minimalizacji nakładów na jednostkę uzyskanego efektu (w tym przypadku odnoszącą się do wyboru planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych ochrony środowiska)

Założenia polityki ekologicznej państwa podkreślają, że „realizacja zrównoważonego rozwoju ma nastąpić poprzez poprawę środowiska i jakości życia obywateli”. Strategicznym celem polityki ekologicznej państwa w tym obszarze jest zapobieganie zagrożeniom zdrowia

w środowisku i ograniczenie ryzyka, wynikającego z narażenia na szkodliwe dla zdrowia czynniki środowiskowe - przede wszystkim poprzez ograniczenie ich występowania.

Pośród celów nakreślonych w polityce ekologicznej państwa znajdujemy istotne dla programu ochrony środowiska gminy Potęgowo, takie jak :

- ✓ Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do wód ze źródeł punktowych (gospodarczych, osadniczych), zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń ze źródeł obszarowych, trafiających do wód wraz ze spływami powierzchniowymi z terenów rolnych i terenów zurbanizowanych,
- ✓ Uzyskanie norm emisji do powietrza, wymaganych przez przepisy Unii Europejskiej,
- ✓ Stworzenie podstaw dla nowoczesnego gospodarowania odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi, zapewniającego dopasowanie – w perspektywie 2010 roku gospodarki odpadami niebezpiecznymi do krajowego systemu oraz zmniejszenie masy całkowitej składowanych odpadów na rzecz ich odzysku,
- ✓ Zaniechania nieuzasadnionego wykorzystywania wód podziemnych na cele przemysłowe, wprowadzanie nowoczesnych technologii w celu zmniejszenia wodochłonności, materiałochłonności, energochłonności i odpadowości produkcji,
- ✓ Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych - do 2010 roku co najmniej podwojenie wykorzystania tej energii w stosunku do roku 2000 (7,5% udziału energii odnawialnej w bilansie zużycia energii pierwotnej na rok 2010), zgodnie z celami Unii Europejskiej wyrażonymi w Białej Księdze (COM/97/599)
- ✓ Ograniczenie hałasu wzdłuż dróg do poziomu równoważnego nie przekraczającego w porze nocnej 55 dB,
- ✓ Przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska z tytułu poważnych awarii, eliminowanie lub zmniejszanie ich skutków dla środowiska,
- ✓ Zwiększenie skali rekultywacji i renaturalizacji obszarów zdegradowanych, zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo, w powiązaniu z rozwojem korytarzy ekologicznych,
- ✓ Ochrona ekosystemów leśnych oraz ekosystemu morskiego strefy przybrzeżnej,
- ✓ Ochrona różnorodności biologicznej, najbardziej zagrożonych ekosystemów oraz gatunków i ich siedlisk poprzez realizację zobowiązań konwencji międzynarodowych i podjętych w ramach współpracy regionu Morza Bałtyckiego (O ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego – Helsinki 1992 - 2000, O ochronie różnorodności biologicznej - Rio de Janeiro 1992, O ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt – Bonn 1983 - 1996, O obszarach wodno – błotnych... - Ramsarr 1975 - 1978, Program VASAB 2010, Deklaracja Wismarska z 2001 r., Baltic 21 - regionalna Agenda 21 dla Regionu Morza Bałtyckiego – Visby 1996), tworzenie i powiększanie sieci obszarów chronionych oraz wdrożenie systemu Natura 2000.
- ✓ Kształtowanie proekologicznych zachowań mieszkańców i wzorców konsumpcji, w duchu zasady zrównoważonego rozwoju, w celu dalszego rozwoju świadomości ekologicznej społeczeństwa i wzrostu jego aktywnego i świadomego uczestnictwa w działaniach na rzecz środowiska,
- ✓ Doskonalenie samorządowych struktur zarządzania środowiskiem, zapewnienie dostępu mieszkańców do informacji o środowisku i do udziału w podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących ochrony środowiska.

W "Polityce ekologicznej państwa na lata 2003 - 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 -2010", podtrzymane zostały tzw. limity krajowe (do osiągnięcia w 2010 roku), związane z racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych i poprawą stanu środowiska, ustalone w "II Polityce ekologicznej państwa". Stanowią one, póki co, jedynie postulaty i odniesienia instrukcyjne dla gminnych programów ochrony środowiska. Choć nie mają dziś mocy wiążącej, są jednak istotne jako potencjalne mierniki skuteczności realizacji ogólnych celów i praktycznych zadań, zawartych w programach. Znajdujemy pomiędzy nimi:

- ✓ Zmniejszenie wodochłonności produkcji o 50% w stosunku do stanu w 1990 r. (w przeliczeniu na PKB i wartość sprzedaną w przemyśle),
- ✓ Ograniczenie materiałochłonności produkcji o 50% w stosunku do 1990 r. w taki sposób, aby uzyskać co najmniej średnie wielkości dla państw OECD (w przeliczeniu na jednostkę produkcji, wartość produkcji lub PKB),
- ✓ Ograniczenie zużycia energii o 50% w stosunku do 1990 r. i o 25% w stosunku do 2000 r. (w przeliczeniu na jednostkę produkcji, wartość produkcji lub PKB),

- ✓ Dwukrotne zwiększenie udziału odzyskiwanych i ponownie wykorzystywanych w procesach produkcyjnych odpadów przemysłowych w porównaniu ze stanem z 1990 r,
- ✓ Odzyskanie i powtórne wykorzystanie co najmniej 50% papieru i szkła z odpadów komunalnych,
- ✓ Pełna likwidacja zrzutów ścieków nieoczyszczonych z miast i zakładów przemysłowych,
- ✓ Zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych, w stosunku do stanu z 1990 r., z przemysłu o 50%, z gospodarki komunalnej (na terenie miast i osiedli wiejskich) o 30% i ze spływu powierzchniowego - również o 30%,
- ✓ Ograniczenie emisji pyłów o 75%, dwutlenku siarki o 56%, tlenków azotu o 31%, niemetanowych lotnych związków organicznych o 4% i amoniaku o 8% w stosunku do stanu z 1990 r.,

2. Uwarunkowania wynikające z integracji europejskiej

W obszarze negocjacyjnym nazwanym „środowisko”, obejmującym szeroko rozumianą ochronę przyrody, szczegółowe zagadnienia jakości wód i powietrza, zanieczyszczeń przemysłowych, gospodarki odpadami, bezpieczeństwa jądrowego i ochrony przed promieniowaniem, a także chemikaliów i organizmów zmodyfikowanych genetycznie, Polska uzyskała dziewięć okresów przejściowych na dostosowanie sytuacji faktycznej i standardów do obowiązujących w obszarze Wspólnoty. Ich rozpoczęcie zależy albo od daty wejścia w życie – dla Polski – wymienionych niej dyrektyw, albo daty obowiązywania norm, wyraźnie zaznaczonych w niektórych dyrektywach.

Dla gminy Malechowo istotne są następujące okresy przejściowe:

- oczyszczania ścieków komunalnych (dyrektywa 91/271/EWG); wynegocjowano tu okres przejściowy do 31 grudnia 2015 roku w odniesieniu do systemów kanalizacji zbiorczej dla aglomeracji (zgrupowań osadniczych) od 2000 do 10 000 równoważnej liczby mieszkańców; (...).
- opakowań i odpadów opakowaniowych (dyrektywa 94/62/WE): okres przejściowy do 31 grudnia 2007 roku.
- zanieczyszczeń powodowanych przez niektóre substancje odprowadzane do środowiska wodnego (dyrektywa 76/464/EWG wraz z tzw. dyrektywami „córkami”, odnoszącymi się do różnego rodzaju substancji niebezpiecznych): okres przejściowy do 31 grudnia 2007 roku.

Ostatecznym celem dostosowania są lepsze warunki życia i zdrowie polskiego społeczeństwa. Wypracowano teksty licznych prawnych instrumentów wykonawczych do ustaw w celu efektywnego dostosowania prawa polskiego w tym obszarze do dorobku prawnego UE. Liczne okresy przejściowe pomogą lepszym rozłożeniem w czasie, we wdrażaniu w życie podjętych zobowiązań i rzeczywistym dostosowaniu do norm UE.

Nadrzędnym celem realizacji Programu, w perspektywie 2010 roku, jest doprowadzenie stanu środowiska w gminie do poziomu wymaganego przez Unię Europejską.

3. Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego i Program ochrony środowiska dla województwa zachodniopomorskiego

"Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2015" stawia następujące cele pośrednie i operacyjne w zakresie ochrony środowiska:

Cel pośredni:

Zachowanie, ochrona i odtwarzanie walorów środowiska przyrodniczego

Cele operacyjne w ramach celu pośredniego:

- Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawa ich jakości,
- Ochrona litosfery
- poprawa jakości atmosfery;
- zwiększenie rozmiarów naturalnej i zbudowanej retencji;
- zachowanie i skuteczna ochrona bioróżnorodności oraz stworzenie kompleksowych systemów ochrony przyrody;
- utworzenie skutecznego systemu nadzoru i kontroli stanu środowiska

- podnoszenie jakości kadr zarządzających środowiskiem i świadomości ekologicznej społeczeństwa

Cel pośredni:

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej

I cele operacyjne:

- Opracowanie zintegrowanego programu oczyszczania ścieków
- Utworzenie sprawnego kompleksowego systemu zarządzania gospodarką odpadami

Cel pośredni:

Kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego oraz dziedzictwa kulturowego

I cel operacyjny:

- Przeciwdziałanie degradacji przestrzeni przez nieskoordynowaną działalność inwestycyjną

Spośród celów i zadań sformułowanych w Programie ochrony środowiska dla województwa zachodniopomorskiego, następujące odnoszą się bezpośrednio do obszaru gminy Malechowo, bądź też mają z nim istotny związek:

Cel 2 "Gospodarka Wodna"

Zadanie 13: Zbudowanie i realizacja programu ograniczania zanieczyszczeń wód spowodowanych produkcją rolną (zadanie realizowane przez Wojewodę i samorząd województwa)

Zadanie 14: Realizacja krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w woj. zachodniopomorskim – budowa oczyszczalni w raz z systemem kanalizacji sanitarnej w gminach (zadanie samorządu gminnego)

Zadanie 15: Poprawa jakości wody pitnej – modernizacja istniejących stacji uzdatniania i budowa nowych (zadanie samorządu gminnego)

Cel 3 "Gospodarka Odpadami"

Zadanie 1: Realizacja Programu gospodarki odpadami wg programu "Duńska współpraca na Rzecz Ochrony Środowiska w Europie Wschodniej" poprzez:

- opracowanie i wdrożenie programu selektywnej zbiórki i zagospodarowania odpadów w każdej gminie województwa (samorząd gminny)
- zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów przez wprowadzenie proekologicznych systemów produkcji (podmioty gospodarcze)
- właściwe zagospodarowanie odpadów komunalnych (samorządy powiatowe, gminne, podmioty gospodarujące odpadami),
- wdrożenie programu unieszkodliwiania wraków samochodowych i zużytego ogumienia (podmioty gospodarcze)
- opracowanie i realizacja programu rekultywacji istniejących składowisk odpadów stałych (samorząd gminny),

Cel 4 "Poprawa jakości środowiska – powietrze, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne"

Zadanie 1: utworzenie bazy danych o emisji zanieczyszczeń do powietrza – punktowe źródła emisji o wysokości powyżej 10 m i mocy źródła pow. 10 MW, emisja powierzchniowa związana z bytowaniem ludzi i indywidualnym zapotrzebowaniem na ciepło, emisja liniowa związana z korzystaniem ze środków transportu (zadanie WIOŚ, Wojewody i samorządu gminnego)

Zadanie 2: Wyodrębnienie obszarów naruszeń standardów jakości powietrza poprzez bieżącą ocenę jakości powietrza (zadanie WIOŚ)

Zadanie 4-6: Inwentaryzacja źródeł emisji hałasu, zwłaszcza hałasu komunikacyjnego i przemysłowego, wprowadzenie systemu monitoringu hałasu, opracowanie mapy aku-

stycznej obszaru położonego wzdłuż drogi krajowej nr 6 i linii kolejowej Gdańska - Starogard Szczeciński (zadanie WIOŚ, samorządu powiatowego, zarządcy drogi, PKP)

Zadanie 7: Opracowanie programu eliminacji lub ograniczenia hałasu oraz ochrony przed hałasem poprzez budowę obwodnic drogowych, poprawę nawierzchni dróg, budowę ekranów akustycznych i zakładanie pasów zieleni ochronnej (zadanie zarządców dróg)

Zadanie 8: Wyodrębnienie obszarów i prowadzenie rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, wyznaczanie obszarów ograniczonego użytkowania (zadanie przedsiębiorstw energetycznych, operatorów sieci komórkowych, samorządów powiatowych)

Cel 5 "Racjonalizacja użytkowania surowców"

Zadanie 1: Ochrona złóż kopalin przed trwałym zainwestowaniem i zalesieniem oraz niekontrolowaną eksploatacją (zadanie Wojewody i samorządu gminnego)

Zadanie 2: Zwiększenie efektywności wykorzystania rozpoznanych i eksploatowanych złóż (zadanie przedsiębiorców)

Zadanie 3: Opracowanie programu rozwoju energetyki opartej o źródła odnawialne (zadanie samorządów wszystkich szczebli)

Cel 6 "Ochrona powierzchni ziemi i ochrona wybrzeża"

Zadanie 1: Inwentaryzacja degradacji gleb, opracowanie i realizacja programu rekultywacji gleb zdegradowanych (zadanie Wojewody i samorządów powiatowego i gminnego)

Zadanie 2: Ochrona gleb przed erozją – opracowanie programu zalesień (zadanie samorządu powiatowego i gminnego)

Zadanie 3: Inwentaryzacja terenów poeksploatacyjnych i terenów zdegradowanych w otoczeniu wyrobisk oraz ich rekultywacja z uwzględnieniem zasad ochrony i racjonalnego użytkowania różnorodności biologicznej (zadanie samorządów gminnego i powiatowego oraz przedsiębiorców)

Cel 7 "Racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych"

Zadanie 4: Utworzenie nowych obszarów chronionych – rezerwatów przyrody i obszarów chronionego krajobrazu (zadanie Ministra Środowiska i Wojewody)

Zadanie 5: Wyznaczenie obszarów do europejskiej sieci ekologicznej "Natura 2000" (zadanie Wojewody i samorządu gminnego)

Zadanie 9: Opracowanie i wdrożenie strategii ochrony obszarów wodno-błotnych, dolin rzecznych i ważnych korytarzy ekologicznych (zadanie Ministra Środowiska, Wojewody)

Zadanie 10: Prowadzenie prac badawczych dotyczących stanu przyrody i bioróżnorodności z uwzględnieniem różnorodności krajobrazu rolniczego i kulturowego (zadanie Ministra Środowiska, Wojewody)

Zadanie 11- 14: Wyznaczenie siedlisk gatunków chronionych roślin i zwierząt, wdrażanie programów reintrodukcji ginących i zagrożonych zwierząt gatunków chronionych, racjonalizacja gospodarowania zwierzętami łownymi (zadanie Wojewody, Lasów Państwowych, Związku Łowieckiego)

Zadanie 15- 20: Ochrona, powiększanie, racjonalne użytkowanie, poprawa struktury i zwiększanie odporności lasów (zadanie Lasów Państwowych)

Zadanie 21: Zalesianie gruntów wyłączonych z użytkowania rolnego (zadanie samorządu powiatowego i Lasów Państwowych)

Cel 8 "Przeciwdziałanie poważnym awariom"

Zadanie 5: Zwiększenie bezpieczeństwa przewozów substancji niebezpiecznych. Wyznaczenie optymalnych tras przewozu ładunków niebezpiecznych oraz stworzenie stanowisk postojowych i parkingów dla pojazdów przewożących substancje niebezpieczne (zadanie zarządcy drogi, samorządu gminnego)

Cel 9 "Zwiększenie świadomości społecznej – edukacja ekologiczna"

Zadania 1, 6, 9: Utworzenie w Urzędach administracji publicznej systemów gromadzenia i upowszechniania informacji o środowisku, tworzenie systemów elektronicznych baz danych, stworzenie internetowej mapy problematyki dotyczącej ochrony środowiska (zadanie Wojewody, samorządów wszystkich szczebli)

Zadania 2-4, 8: Prowadzenie szkoleń, konkursów, promocja wydawnictw w zakresie edukacji ekologicznej, opracowanie programu badawczo-obszernego najbliższego otoczenia. Rozwój sieci regionalnych ośrodków edukacji ekologicznej (zadanie szkół wszystkich szczebli, samorządów powiatowego i gminnego)

Zadanie 5: Medialna promocja rzemiosła artystycznego i rolnictwa (zadanie samorządów powiatowego i gminnego, organizacji przedsiębiorców)

Cel 10 "Monitoring środowiska"

Zadania 1-4: Zorganizowanie systemów oceny jakości powietrza, wód powierzchniowych, emisji hałasu, degradacji gleb i gospodarki odpadami (zadanie Wojewody, WIOŚ, RZGW, samorządów wojewódzkiego i powiatowego)

W „Programie ... dla województwa zachodniopomorskiego” określono szacunkowe limity wojewódzkie racjonalnego wykorzystania zasobów środowiska, w następującej wysokości:

- dla wodochłonności produkcji: zmniejszenie o 20% w stosunku do 1990 r.
- dla materiałochłonności produkcji: zmniejszenie o 30%
- dla energochłonności produkcji: zmniejszenie o 25%
- dla gospodarki odpadami: zwiększenie ilości odzyskiwanych odpadów przemysłowych do 90% ilości wytwarzanych odpadów, odzyskiwanie i powtórne wykorzystanie ponad 60% odpadów papieru i szkła oraz odpadów komunalnych
- ograniczenie zrzutów ścieków nieoczyszczonych do wód na poziomie 93% całości
- ograniczenie emisji do powietrza pyłów – o 75%, dwutlenku siarki – o 30%, tlenków azotu – o 20%, niemetanowych lotnych związków organicznych o 4% i amoniaku o 8%
- całkowitą eliminację do 2005 roku etyliny

4. Program ochrony środowiska dla powiatu sławieńskiego

Uchwałą nr XV/II/109/2004 z dnia 20 lutego 2004 Rada Powiatu Sławieńskiego przyjęła Program ochrony środowiska z Planem Gospodarki Odpadami dla powiatu sławieńskiego. W dokumencie tym ujęte zostały cele i priorytety związane z ochroną środowiska i tak:

Na szczeblu powiatu określono limity związane z racjonalnym wykorzystaniem zasobów środowiska. W horyzoncie czasowym roku 2010, w odniesieniu do poziomu roku 1990 przyjęto:

- 10% zmniejszenia wodochłonności i materiałochłonności w produkcji przemysłowej,
- 25% zmniejszenia zużycia energii elektrycznej (w stosunku do roku 2000.)
- 7,5% zwiększenia udziału energii elektrycznej wytworzonej w źródłach niekonwencjonalnych i odnawialnych (głównie siłownie wiatrowe).
- 90% udziału odzyskiwanych odpadów przemysłowych.
- 60% odzysku surowców wtórnych
- 80% redukcja ładunków zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych do odbiorników, w tym 75% w zakresie redukcji ładunków azotu ogólnego i fosforu,
- w zakresie ograniczenia emisji pyłów – 70%, SO₂ – 30%, NO₂ – 20%.

Z uwagi na zakładany okres usuwania wyrobów zawierających azbest – do roku 2032, zakłada się opracowanie programu usuwania azbestu ze szczegółową inwentaryzacją wyrobów w poszczególnych gminach w terminie do grudnia 2005 r. Pozyskiwane odpady będą unieszkodliwiane poprzez składowanie na składowisku w Sianowie, gdzie zlokalizowana jest wydzielona kwatera deponowania czasowego. Program zakłada organizację na terenie całego powiatu Gminnych Punktów Zbioru Odpadów Niebezpiecznych (GPZON)

Program powiatowy zakłada objęcie dostawą wody na cele bytowo-gospodarcze z wodociągów – 100% mieszkańców, w zakresie odbioru ścieków systemem kanalizacyjnym 90% mieszkańców oraz objęcie 100% mieszkańców powiatu systemem selektywnej zbiórki odpadów "u źródła".

Program powiatowy zakłada budowę na terenie gminy Malechowo 17,343 km kanalizacji grawitacyjnej, 16,885 km kanalizacji tłocznej oraz budowę gminnej oczyszczalni ścieków w Paprotkach.

Pośród innych celów, wymienionych w Programie Powiatowym, jako znaczące dla gminy Malechowo należy wymienić:

1. Zalesianie gruntów wyłączonych z użytkowania rolniczego,
2. Tworzenie systemów gromadzenia i upowszechniania informacji o środowisku oraz programów edukacji ekologicznej

W Programie dla powiatu sławieńskiego sformułowano także Wytyczne do sporządzania gminnych programów ochrony środowiska. Wskazano, że w gminnych programach należy określić:

- ✓ cele ekologiczne, priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki niezbędne do osiągnięcia celów: mechanizmy prawno-ekonomiczne, środki finansowe i ich źródła;
- ✓ jakość powietrza atmosferycznego, wód, klimatu akustycznego, stan flory i fauny oraz jakość gleb;
- ✓ zasady racjonalnej gospodarki zasobami naturalnymi,
- ✓ proekologiczne kierunki rozwoju gminy